

Gospodarske.

domu. Fantič Ambrož je bil s kamenjem, potem pa še z nožem ranjen. Prvaški učitelji, maj politike, več vzgoje!

Zaradi tatvine so zaprli v sv. Jakobu pri Gornem-gradu Janeza Kranjc. Nazadnje je posestniku Fischer čez 100 K denarja, srebrno uro in druge predmete ukradel.

V Savinjo padel in pri temu svojo smrt našel je delavec Maks Vošnjak v Libojah pri Celju.

Iz Koroškega.

Pozor! Opozarjamo cenjene čitatelje na članek „Koroški klerikalni polom pred sodnijo“, ki ga objavljamo na 1. strani današnje številke „Štajerca“. Citajte in vsakomur se morajo oči odprti!

Zarubljeni škof. Proti prejšnemu knez-škofu dr. Kahnu je neki upnik vložil tožbo za plačilo posojenih 50.000 K. Predlagal je po svojem zastopniku dr. O. Knapitsch zarubljenje škofove lastnine, njegove fabrike za papir in vstavljenje škofovih plačil. Te dni bi se imela pri škofu žepna rubež izvršiti. Škof se nahaja zdaj v kloštru v Tanzenbergu. Ko je prišel eksekutor, nastalo je v kloštru velikansko razburjenje. Prior je izjavil, da eksekutorja ne pusti do škofa, češ da bi se ta preveč razburil in bi to njegovemu zdravju škodovalo. Eksekutor pa je izjavil, da bo šel po orožnike in da bo z njih pomočjo rubil. Končno je tožiteljev zastopnik vendar dovolil, da se rubež začasno vstavi. Sic transit gloria mundi.

Žrtv poklica. Zdravnik dr. Kreiner v Beljaku dobil je v službi od nekega bolnika „rotlanf“. K sreči se mu že bolje godi.

Grozni samomor. V Ebentalu se je soproga direktorja Bogensberger polila s špiritom in zažgala. Dobila je tako grozne rane, da je kmalu nato umrla. Ker ni nobenega vzroka za ta grozni samomor, se ji je brzkone zmešalo.

Samomor. Adolf Kusnik v Miessu si je z britvijo žile prerezal. Vsega v krvi odpeljali so v bolnišnico v Slov. Gradec.

V transmisijo je prišel v Borovljah delavec Johan Weinsack. Zlomilo je nesrečnežu roko in nogo.

Konj udaril je v Haimbergu hlapca Franca Pionter. Zlomil mu je nogo.

Zaprli so v Feuchendorfu hlapca Matijo Gruber, ker se je nad nekimi dekletom zagrešil.

Nesreča. Na Pfaffenbergu v zgornji Beli je pri podiranju lesa deblo zadelo delavca Bartl Šnuk na glavi. Nesrečnež bil je takoj mrtev.

V pijanosti izgubil je kmet Jerza v Oberbubachu denarnico z več sto kronami.

Zastrupil se je v Celovcu delavec Rudolf Maass iz sv. Rupreta. Vzrok samomora so baje domači prepri.

Iz Kranjskega.

Hočevar — prijatelj! Sleparski usnar Anton Hočevar v Rudolfovem, kateri je napravil velikansko svoto dolga in je potem v Ameriko ušel, ni imel sreče. V Novem Yorku so ga namreč prijeli in zaprli. Nekateri ljudje v vrstah prvaških vodij se čez to dejstvo hudo jezijo. Boga se namreč, da ne bi Hočevar — govoril. Kajti mož ve mnogo novic. Sam namreč ni vsega kriv.

Zopet polom? „Slovenec“ poroča, da je uradniško konzumno društvo v Ljubljani v velikih škripcih in da mu preti polom. Ali se bodoje res vsi prvaški zavodi podrlji? Ali se hoče res večino slovenskega ljudstva „iz narodnih vzrokov“ na beraško palico spraviti? Kaj neki oblast k vsemu temu poreče?

Lepi junaki so gospodje, ki delajo „javno mnenje“ na Kranjskem. Namesto v črnilo pomakajo svoje pero v gnojnico. Liberalni listi očitajo zdaj pasarju in vzor-katoličanu Gregarju ter uredniku katoliškega vrhovnega lista Štefetu, da sta pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico sleparila, goljufala, kradla in falzificirala. Gregar in Štefe sicer pravita, da ni res. Ali tožiti ne marata in to je vsekakor malo čudno. Zato pa obrne „Slovenec“ raje sulico in očita glavnemu uredniku srbofilkega „Jutra“, Milanu Plutu, da je ta svojemu sosedu hišo zažgal. No lepi kolegi! Vprašamo povsem ponižno in mirno: ali dela to slovensko časopisje slovenskemu ljudstvu

čast ali sramoto? Poštena javnost naj odgovori!

Črne koze so se zopet pri raznih delavkah v Ljubljani razširile. Upati je, da boe oblast najstrožje nastopila, da se to grozno bolezen omeji.

Živinski sejmi in kuga slinavka.

Da so sejmi zaprti radi živinske kuge na parkljih in v gobcu (slinavka), je vsakemu znana stvar; vzroke tega neprijetnega dejstva občutijo v prvi vrsti prizadeti kmetovalci in živinorejci, posledice pa tudi prekupci sami, ki so pravzaprav zanesli to šibo na Štajersko; prizadeti so pa tudi oni kraji, ki imajo pravico za javne sejme. S kugo je torej prišlo zlo nad vse sloje, ki imajo s sejmi in živino kak stik.

Ni torej čuda, da se oglašajo glasovi ogorčenja od vseh mogočih strani in se stvar obrača tako, kakor da se prizadetim dela od oblasti krivica; zahteva se kratkotalo, da se odpro sejmi, — samo da bo zaslužka, posrednega ali neposrednega. V pretežni večini pa prihajajo od tistih strani, ki imajo korist le od sejmov kot takih, ne pa od živinoreje same in to se pravi toliko, kakor glasovati spet čez glavo naših kmetov — naših živinorejcev.

Kuga še razsaja sedaj v 27 štajerskih občinah Če se odpro sejmi, se bo brezdvomno razširila spet na novo in zanesla tudi še v tiste kraje in občine, kjer je do sedaj hvalabogu še ni bilo; kajti kdo jamči, da ne pridejo na naše sejme tudi tisti prekupci s svojo živino, kojo so nakupili ali prignali iz okuženih krajev.

Ni je boleznj, ki bi se razširjala tako lahko in tako brzo, kakor ravno kuga slinavka; raznese se lahko tudi po ljudeh, ki so imeli posla ali stik z okuženo živino. Saj je znana stvar, da je nek posestnik objubil 100 kron nagrade svojim hlapcem, če upustijo vasovanje v okuženih krajih; ni sicer verjetno, da bi fante v prvi vrsti zanimali parkljari okuženih krajev, pa ker je slučaj, da se je kuga zanesla na tak način, znan, je dotični gospodar ocenil vzrok vasovanja s 100 kronami; na prvi mah zgleda ta spletkarija precej draga; pa če pomislimo, da škoda pri samo eni kravi n. pr., ki je dobila to kugo, znaša poprečno 60 kron, predno ozdravi, se pozabi kmalu na onih 100 kron, če se preteča nevarnost res odvrne.

Nadaljnja nevarnost, da se kuga lahko raznese na novo, je ta, da je ravno večini živinskih barantačev vse eno, odkod priženejo živino, ker jim gre samo za dobiček pri nakupu in prodaji in jim je torej deveta briga, kdo bo imel škodo, če se kuga v resnici raznese in zanes. Če se taka živina tudi ne pripusti na sejmiski prostor, se je lahko preseljavila kuga že raztrčala pred vodom na sejmističe in marsikateri kmet, ki je prignal zdravo živino na sejem, bo ali po živini ali pa sam na obvalu ali v obleki prinesel bolezen domov svoji zdravi živini.

Da je kuga slinavka v resnici zelo lahko preseljavna, za to govori tudi to dejstvo, da tista živina v svojih odpadkih še dolgo po tem, ko se je že ozdravila, vedno še izloča nalezljive kugi slinavke. — Če bi se torej mnogobrojnim zahtevam po odprtju sejmov ugodilo in se raznese ta neprijetni gost na novo, bo zadel škoda spet edino le naše kmetovalce.

Zato je c. k. kmetijska družba štajerska v svoji seji dne 7. marca sklenila, da se noprosi c. k. vlada, da naj s splošnim odprtjem sejmov počaka tako dolgo, da pojenja kuga po celem Štajerskem in sicer iz tega razloga, ker se škoda posameznikom nikdar ne more primerjati s škodo, katera v slučaju lahko zadene naše po sestnike živinorejce. Kmetijska družba brani občno korist in se v tem slučaju ne more ozirati na posameznike, še manj pa na nekmetse. Če se živinski sejmi tudi pred časom odpro, bo korist nekaterimov pač zgnila v primeru s škodo, ki bo zadel naša kmetovalce, ne samo radi že omenjene škode na živini, ampak zlasti sedaj na pomlad neposredno pred setvijo; velik del naših kmetov orje z voli ali kravami in če se polje ne obdela ob pravem času radi nezmožnosti živine — nastane res neprecenljiva škoda; okužene živine tudi ne moremo potem spustiti na že toli težko pričakovano pašo. Če so povzdignile nekatere kmetijske podružnice svoj glas za odprtje sejmov, jih gotovo k temu ni privedla potreba izvirajoča iz njihove kmetijske stroke, ampak so več ali manj nepremišljeno in slepo sledile drugim obzirom; kmet, da bi vedno moral žrtvovati svoje dobro v korist drugih!

To ni res, niti potreba! Za to je na razpolago tistim kmetovalcem, ki imajo živino na prodaj, vnovčevalnica, ki po najugodnejših tržnih cenah in brez prekupcev naravnost konzumntom v roke proda živino; cene se pregiblajo od 90—100 kron za metrski stot žive teže. Treba je samo z navadno dopisnico naznaniti, kaj je na prodaj ali kaj se namerava kupiti; kupuje se za kmeta spet po kolikor mogoče nizkih cenah.

Čim manje hodi kmet po sejmi, tem bolje za njega! Če pa drugi hočejo kaj od kmeta, ga bodo že znali sami poiskati.

Da bi kmetijsko ljudstvo vendar le že začelo spoznavati, kdo mu hoče dobro in kdo ga škoditi. Vedno so nam ljubši še svetli krajcarji, nego zunanje polepljene kronice.

Živinskim barantačem pa, ki gledajo, kako bi ogulili tistega, od katerega kupijo in tistega kojemu prodajo, bo pa treba začeti dobro gledati na prste; še greoč po cesti tirajoči živino delajo samo škodo, kajti do velike sile jim ne pride na misel kupiti krmo za svoje buše, ki za drugo niso, nego da pokvarijo domače plemo. H. »Gospod. Glasnik«.

Kdaj je gnojiti s Tomaževo žlindro? Izprva se je mislilo, da mora ležati Tomaževo žlindro več časa v zemlji, da se laže raztopi in marsikateri misli še danes, da se mora trostiti le v jeseni, če se hoče imeti kaj uspeha; a dokazano je, da se uspeh doseže, čeprav bi se raztrosila namesto pozimi pri ozimini šele spomladi, kar povrh setve, kajti saj se raztrosi po travnikih kar povrh ter doseže izborne uspehe. Na travnikih in pašnikih se priporoča raztrositi žlindro takoj po prvi košnji poleti ali pa v jeseni po drugi košnji, trosi se jo pa lahko skozi vso jesen in zimo, če je vreme za to primerno, a tudi spomladi, ko se zemlja odtaja. Na polju zadošča, če se raztrosi Tomaževo žlindro jeseni ali pa spomladi in nato podorje. Raztrosi se lahko tudi po preoranji njivi, samo je treba podvleči jo potem z brano.

Kako se ima uporabiti žvepleno-kisli amonijak za gnojenje? Žvepleno-kisli amonijak se ne sme nikdar mešati s Tomaževo žlindro ali pa s kakim drugim gnojilom, ki vsebuje apno, tudi se ne sme raztrositi takrat, ko se raztrosijo taka gnojila. Tomaževo žlindro in druga apnena gnojila naj se toraj raztrosijo nekaj časa poprej in najboljše je, če se takoj, ko so se raztrosila, podorjejo ali pa z brano podvlečejo. Šele čez 14 dni ali 3 tedne kasneje naj se raztrosi žvepleno-kisli amonijak in takoj dobro podvleče z brano, tako da se plitvo pokrije in dobro pomeša z zemljo.

Kako se ima uporabiti čilski solitar za gnojenje? Pri ovsu naj se raztrosi solitar šele po setvi in sicer ena tretjina skupne množine, ki se ima uporabiti, ko je setev za dlan visoka. 14 dni kasneje druga tretjina in 14 dni za tem zadnja tretjina. Pri krompirju naj se raztrosi polovica vsega čilskega solitra par dni pred sajenjem, druga polovica pa med vrste pri prvem okopavanju. Da se solitar bolj enakomerno raztrosi, zmeša naj se s suho zemljo.

Loterijske številke.

Gradec, dne 18. marca: 55, 6, 31, 54, 22.
Lrst, dne 11. marca: 18, 84, 33, 8, 47.

Revma in giht imajo najvplivnejšega nasprotnika v znanem »Ichiomendol« ces. svetnika in apotekarja S. Edelmann v Samboru. »Ichiomendol« pomaga celo v najrdovratnejših slučajih. 5 steklenic K 6.—

Prijetna postelj je ena najvažnejših življenjskih potrebščin. Zato naj bi vsako posebno pazil na sestavo svoje postelje in naj bi se obrnil le na zaupljive liferante. Najboljše ime kot specialna tvrdka za posteljno perje in finelne odeje veda firma S. B. n. e. s. h. Deschenitz (Češko). V potrebi zahtevajte cenik od te firme.

Pri izredni množaji kisline, katere glavo vrste hrane povzročijo, nastanejo dostikrat bolečine v želodcu. Proti tem bolečinam je primerna raba dr. Rosa-balzama za želodec iz apoteke E. Fragner, c. k. dvorni liferant v Prag. Dobi se v tukajšnih apotekah. Glej inserat!

Praktični ljudje. Neka kmetica pride večkrat k svojemu sinu v mesto. »Vi pač preveliko porabite«, pravi nekoga den, »ker imate vkljub mesni draginji vsak dan govejo juho na mizi. «A kje!« odgovori žena sina: »z Maggijevimi izdelki napravim izvrstno juho in mnogo drugega in pridedim veliko.« — »Tako je mati«, pravi sin, »le pogljej v hranilnico knjižnico; ni meseca brez vlogel!«

Kolikokrat čujemo, da imajo naši prijatelji slab duh ali okus v ustih. Nič lažjega, kakor to odstaniti, ako se rabi vsak dan novo ustno desinfekcijsko sredstvo »Pfefferminz-Lysoform«. To sredstvo odstrani duh hitro in zanesljivo in konzervira zobe. V ori ginalnih steklenicah à K 1.60 v vsaki drožeriji ali apoteki.

Ob priliki spomladanskega gnojenja opozarjamo kmetovalce, da je najboljšo in najvplivnejše gnojilo s fosforjevo kislino »Tomaževo moka (znanaka „deteljica“). Pri gnojenju s Tomaževo moko se ni izročeno izgubi, s tem da bi se pogneznilo v spodnjo zemljo. Vpliv tega izvrstnega gnojenja se kaže tudi 2—3 leta pozneje.

Zaloga šivalnih strojev in koles 510

S. Dadien, mehanik
Maribor, Viktringhofgass. št. 22, glavna zaloga I. nadstropje.
Največja in najbolj urejena delavnica za reparature z obratom moči.

Reparature vseh vrst na kolesih, motorjevih kolesih, avtomobilih, šivalnih in pisalnih strojih, izvršijo se najatančneje in strokovno-jasno.
Prvi galvanični zavod za zanikanje, za prevlačenje z bakrom ali mesingom z dinamom-obrabom. Bogato zalogo vseh delov, ki silijo k temu in nadomestnih delov ter potrebnih predmetov. Najsolidnejša potreba. Nizke cene.

Edina prodaja.

Najboljše kolo cele monarhije.

